

Entrevista a Lluís Gavalà

“Les institucions juguen sobre segur”

L'any 1991 possiblement passarà a la història com l'“Any del Rock Català”. Lluís Gavalà, cantant d'Els Pets, uns dels grups més punters del rock català, repassa alguns aspectes d'aquest fenomen que ja s'ha consolidat.

Q uè és el rock català i en quina mesura és el mateix que el rock en català?

—A mi em fa l'efecte que més que dir-ho els conjunts, qui ho defineix i deixa molt clar és el públic. A qualsevol jove que preguntis què és el “rock català” et dirà que és el rock que es fa en català. Però aquesta etiqueta, no se l'han posada els músics. Els músics en cap moment no hem dit que nosaltres fem “rock català” i els que no canten en català no en fan. Ara, si la gent que canta en castellà i són catalans consideren que ells també fan “rock català”, crec que és una opinió molt respectable, i m'alegra que en alguna cosa se sentin catalans, encara que només sigui pel nom de la seva música i no pel de la llengua. De totes maneres, aquesta polèmica és estúpida i no serveix absolutament de res.

—*¿Té algunes característiques determinades com el fet d'estar compromès amb la societat catalana?*

—No, en absolut. Això no és una característica pròpia del rock català. De fet, si hi ha cinquanta conjunts, crec que només cinc parlen i estan compromesos en la qüestió catalana. I dels conjunts que tinguin més ressò, crec que Els Pets són pràcticament els que hi estan una mica més compromesos.

—*¿El rock català és una moda que naix gràcies a l'ajuda de les institucions o, en canvi, és un fenomen que s'ha fet tot sol i que té precedents?*

—La gent que creu que el rock català ha sortit com un bolet és gent que no té cap cultura musical ni té una mínima noció de la música que s'ha fet en aquest país. És molt penós que la gent no sàpiga qui

és en Pau Riba o en Sisa, perquè a la seva època els coneixia tothom i feien rock i en català. Aquesta gent són els que fins ara deien que fer cultura en català era ser provincià i era no voler estar oberts a les

molts de nosaltres l'any 89 ja veníem molts discos.

—*¿Per què tant d'interès per les institucions quan veuen que el rock català és un èxit?*

—És claríssim, és una manera de marcar puntets. La política de les institucions catalanes és d'apuntar-se al guanyador. Amb tot, és una política de jugar sobre segur. No és la de mirar de crear una infraestructura de locals i d'ajudar els conjunts que comencen ara i que ho tenen més malament. No, decideixen muntar un concert amb els quatre que ja saben que ompliran perquè sigui un èxit i tothom digui que això és meravellós.

—*Quant a la promoció, ¿què li manca, al rock en català, en aquests moments?*

—Diners. Les nostres discogràfiques fan el que poden, però quan han de competir amb una multinacional ho tenen molt malament. El que haurien de fer és suplir aquesta mancança de pressupost amb imaginació. Han de superar aquesta mentalitat de botiguer d'accontentar-se amb el poc que tenen. I en aquest sentit, cal tenir en compte

que disposem d'un mercat de deu milions i no sols de sis. Jo, per molt que em diguin, no em crec que al País Valencià no vulguin música en català. I posats a pensar, ¿què passa al País Basc? Crec que allí hi ha una bona mentalització per a poder escoltar música catalana. Les empreses de *management* haurien de moure's molt, i les tres discogràfiques que tenim ajuntar-se i fer-ne una de sola.

—*¿Com valoren el fet de sortir del mercat dels 10 milions en llengua catalana i*

Lluís Gavalà.

PRATS I CAMPS

cultures del món i mirar-se massa el melic. I també deien que era impossible triomfar fent cultura en una llengua tan minoritària. Aleshores, ara aquesta gent han vist que tot el que deien és mentida i s'han hagut de buscar una altra excusa que és dir que el rock català és una moda subvencionada. I jo, aquestes subvencions, no les he vistes mai... Les institucions s'han enfilat al carro massa tard, a partir del concert del Palau Sant Jordi, és a dir, a final del 90 principi del 91. I

"Per a Els Pets ha estat el final d'una etapa i aquest any en comencem una de diferent".

PRATS I CAMPS

en anglès, i no en castellà, com han fet els Sau?

—És una opció molt original que jo respecto com qualsevol altra. El fet de cantar en castellà o no, del qual s'ha parlat tant, és un problema de visió de la teva societat. Si realment t'importa i t'interessa que el teu idioma sobrevisqui has de mullar-te i tenir un compromís amb la teva llengua i amb la teva cultura. Ara, és absolutament normal que hi hagi gent que busqui el màxim de públic i, per tant, canviï d'idioma i vagi cap als idiomes més majoritaris.

—¿Vols dir que s'ha de canviar d'idioma per trencar el mercat dels deu milions?

—S'ha de trencar el mercat dels deu milions i també el de tres mil milions, però en català. Hi ha un fet real que no es pot amagar, i és que a Espanya no triomfes si cantes en català. I això ¿per què passa? Això passa perquè hi ha una manca de cultura musical, una manca de cultura general. La gent es pensa que cantes en català per fer la punyeta. Aleshores, ¿qui ha de solucionar aquest problema, nosaltres que fem una cosa normal i legítima o ells que es mantenen en una posició irracional i il·legítima? El problema, l'han de solucionar ells, que són els qui el tenen. El problema és seu, de respectar i acceptar les llengües. Jo faig el que haig de fer, que és parlar la meua llengua en el meu país; i que no em vulgui entendre, és el seu problema.

—¿Quin futur preveus, a llarg termini, per al rock català?

—Jo, el futur que li veig és molt bo. Estic convençut que el que era difícil és el que s'ha aconseguit ara, que és que la gent s'acostumi a sentir rock en català, sense trobar-ho estrany. I el que passarà, senzillament, serà que es produirà una selecció natural. D'aquí dos anys pot passar perfectament que els quatre conjunts que ara són a dalt no triomfin, i que en surtin de nous que triomfin més. Hi haurà un canvi de conjunts, uns que són a baix pujaran, i uns que són a dalt baixaran. Però el fet de cantar en català perdurarà, potser no d'una manera tan explosiva com ara, sinó més normal.

—¿Quin balanç fas de l'any 91?

—Pel que fa a la qüestió musical, ens ha anat molt bé i ha estat una mena de final d'etapa. Per a Els Pets ha estat el final d'una etapa i aquest any en comencem una de diferent. Per al rock català ha estat una any de consolidació, i això és molt clar.

—¿Creus que ja s'ha fet, doncs, el cim?

—No, però ara com ara ja està consolidat. És una cosa que existeix, i que la gent troba normal. És un fet. A partir d'ara ja és una qüestió d'habilitat dels músics de fer que això duri i de traure productes suficientment dignes perquè la cosa es mantingui.

—¿Creus que l'any 1991 passarà a la història com l'any del rock català?

—No ho sé. Potser l'any 1992 serà millor. ¿Qui sap?

—¿Com veus la Barcelona olímpica del 92?

—La veig molt espanyola i molt espa-

nyolitzada. I amb una voluntat política d'amagar el fet català tant com sigui possible. La veig amb visites no desitjades de certes institucions que són regals del franquisme i que no són nostres, ni volem que ho siguin. Per part nostra, crec que s'hauria de fer tanta embullament com fos possible, però divertida i intel·ligent. És a dir, fer una mica de subversió.

—Finalment, ¿hi ha alguna cosa que t'esborroni més que Tarragona i et faci patir més que Constantí?

—Sí, la Llei de Seguretat Ciutadana m'esborrona moltíssim, i em fa molta pena saber que, aquesta llei, l'ha fet una gent que s'ha fet un fart de córrer a les manifestacions antifranquistes, de rebre bufetades de la policia i d'aguantar escorcolls a casa seva d'aquestes forces. Si ho fessin ministres franquistes ho entendria, però és molt trist que ho faci precisament la gent que va lluitar contra el franquisme. Una altra cosa que m'esborrona moltíssim és aquest triomf del sistema polític nord-americà. Sembla que estiguem abocats a una dictadura ianqui, i sembla que tota la resta hagi fracassat. Avui per avui, l'únic que realment triomfa és el capitalisme, i crec que això és una gran mentida i una gran fallàcia. Mentre hi hagi injustícia i desigualtat social, i hi hagi tot aquest menyspreu davant l'ecologia i la gent, crec que tot això és mentida. M'esborronen moltes coses més, però...

Maite Ferrando